NÁŠ DOMOV

Občasník vydaný Občianskym združením NÁŠ DOMOV, DSS, chránené bývanie a Chránené dielne Babin most , 980 11 Ožďany

Ročník I. | Číslo : 01 | september, 2013 | NEPREDAJNÉ !!!

Príhovor na úvod

Vážení priatelia ,

ponúkame Vám prvé vydanie našich novín, je to ďalšia možnosť ako si v našom kolobehu života zveľadiť a spestriť náš spoločný život.

Život so svojim nekonečným príbehom. Pri písaní tohto prvého úvodníka, to bolo pomerne ľahké rozhodovanie čo bude v jeho obsahu.

Veľmi sa žiada vysloviť myšlienku s ktorou sme sa už neraz zaoberali, ale máme ju neustále v spojení so životom a medziľudskými vzťahmi :

Najkrajšie na človeku je jeho duša.

Že sa tento občasník dostane medzi mnohých ľudí aj mimo nášho domova, je vhodným doplnkom k tomu, aby aj iní, nám známi, ale aj celkom neznámi bližšie spoznali radosti, ale aj ťažkosti nášho spolužitia v novom domove.

Je to mozaika života, ktorý má čo povedať, a v spomienkach zachovať.

Ešte stále v nás totiž rezonujú zážitky a pocity z pomerne netradičnej až tropickej časti leta a jeho prežitých dní, v očakávaní nových príbehov.

*Aj v očakávaní príchodu jesene, a mesiaca októbra – **„ Mesiaca úcty k starším “** sa žiada aj takouto písomnou formou si akoby vzájomne porozprávať , čo - to o našom živote, ktorý sa stal pre nás klientov i zamestnancov spoločným osudom.*

Upravme vážení priatelia, toto krásne vyznanie o nami, už viac ako 7 rokov vnímaným týmto upresnením :

Najkrajšie na našom živote v domove - nech je jeho duša v pomoci jeden druhému

Úvodnú stránku dopĺňame o záber na čelný pohľad nášho domova.

Modernizáciou a prístavbou sme v roku 2012 oslávili piate výročie našej prevádzky.

Domov na Babinom moste je zariadenie sociálnych služieb rodinného typu.

Čo sa môžete dozvedieť v tomto prvom čísle ?

• Malá rekapitulácia našej histórie domova • Babin most – súčasť obce Ožďany • spomienky na rôzne sviatky • • spoločenské podujatia • zdravotnícke okienko • vrátime sa do tohto ročného leta • • z každého rožka troška • Informácie k Domácemu poriadku • príspevky a básne •

Predstavujeme naše zariadenie

Zariadenie sociálnych služieb Babin most sa nachádza v lokalite " miestnej časti Ožďian – Babin most " vedľa cesty bývalej 50, nad ožďianskými serpentínami.

Počiatočný komplex domova bol daný do prevádzky v roku 2006 rekonštrukciou 2. podlažnej budovy a následne sa prístavbou v roku 2011 dobudovala ubytovacia časť s komplexným príslušenstvom a zázemím potrebným pre bývanie 35 obyvateľov tohoto zariadenia sociálnych služieb.

Zriaďovateľom domova je Občianske združenie Náš domov, DSS, chránené bývanie a chránené dielne Babin most, ktorý aj tomuto zariadeniu stanovil rámcové vymedzenie jeho základných inštitucionálnych úloh :

⇨ v predmete činnosti poskytovanie sociálnych služieb starým občanom a zdravotne postihnutým občanom s mentálnym a telesným postihnutím celoročnou a ambulantnou formou pobytu v nasledovnej starostlivosti :
1.poskytovanie odborných činností,
2. bývanie,
3. stravovanie,
4. ďalšie činnosti.

Doplňujúca starostlivosť predstavuje : poraden-stvo, záujmová, kultúrna, rehabilitačná a rekreačná činnosť, pracovná terapia a úschova cenných vecí.

Zabezpečujeme poskytovanie aj iných doplnkových potrieb ako sú napr. kadernícke a pedikúrske služby.

⇨ kapacita domova je stanovená na celkový počet 35 obyvateľov (klientov), z toho 22 miest charakteru domova dôchodcov (zariadenie pre seniorov) a 13 miest charakteru domova sociálnych služieb pre obyvateľov s mentálnym a telesným postihnutím.

ZÁKLADNÉ CHARAKTERISTIKY PREDMETU ČINNOSTI SOCIÁLNEHO ZARIADENIA

Ubytovanie

Obyvatelia domova sú ubytovaní v sedemnástich dvojposteľových izbách s príslušnými zariadeniami hygienického zázemia.

Izby sú vybavené nábytkom s interiérovými doplnkami, ktoré dávajú súčasne priestor na ďalšie úpravy a doplnky zo strany obyvateľov. Prevládajú doplnky, ktoré obyvateľom pripomínajú aj kúsok domova ako sú vkusné dekoračné ručné práce, obrazy, izbové kvety

Podľa predstáv obyvateľov, pri zachovaní vzájomne rešpektovaných zvyklostí, má časť obyvateľov aj vlastné rádioprijímače a televízory

Ubytovacia časť má k dispozícii na poschodí spoločenskú miestnosti s primeraným interiérovým vybavením pre možnosť spoločných aktivít, vrátane sledovania TV a videoték. Miestnosti sú upravené aj vlastnými ručným prácami z rôznej techniky a sú aj aktualizované hlavne z pohľadu ročných období, resp. tradícií a sviatkov.

Príjemne je riešená dvorná časť, kde sa realizovali aj prekryté posedenia vkusnou ľahkou drevenou konštrukciou vo vidieckej architekúre, je aj veľmi vhodne využívaná na vonkajší pobyt obyvateľov aj v nepriaznivom počasí.

Uskutočňujú sa tam posedenia, menšie vystúpenia. Je veľmi dobrým priestorom pre posedenie hlavne pre imobilných obyvateľov na čerstvom vzduchu.

Objekt je vybavený osobným výťahom, komplex je riešený ako bezbarierový. Z pohľadu technickej infraštruktúry má zariadenie vlastnú kotolňu, vlastnú práčovnu pre pranie osobnej bielizne.

Stravovanie

Domov má vlastnú kuchyňu, v ktorej sa zabezpečuje príprava celodennej stravy pre obyvateľov. Strava sa podáva 4 x denne a to raňajky, obed, olovrant a večera.

V jedálni, ktorá má kapacitu 16 miest, sa stravujú všetci obyvatelia, ktorých mobilita a sebaobslužné schopnosti umožňujú takéto spoločné stravovanie. Strava sa upravuje podľa možnosti konzumácie a zo zdravotných dôvodov ak je potrebné aj ako mletá, mixovaná. Dodržiava sa pitný režim.

- čo všetko náš domov ponúka

Strava je pripravovaná podľa jedálneho lístka, v ktorom sa zohľadňujú požiadavky obyvateľov domova, keďže ich zástupcovia sú súčasťou stravovacej komisie.

Prihliada sa na dodržiavanie zásad správnej výživy, na jej nutrickú a kalorickú hodnotu, na jej pestrosť a rozmanitosť, na dostatok ovocia a zeleniny zdravotný stav obyvateľov ako aj dodržiavanie stravnej finančnej normy.

Ďalšie činnosti

- *upratovanie,*
- *pranie, žehlenie a jednoduchá oprava bielizne*

Odborné činnosti

- poskytovanie pomoci pri nepriaznivom zdravotnom stave obyvateľa, pri poruchách sebestačnosti a pri úkonoch v dôsledku ktorých potrebuje pomoc inej osoby.

⇨ Jedná sa o pomoc pri úkonoch komplexnej osobnej hygieny vrátane česania, holenia, strihania, pomoc pri obliekaní a vyzliekaní, vstávaní, pri chôdzi, pri presune na vozík, stoličku, WC.

Je to však aj pomoc pri stravovaní, pri prechádzkach, nákupoch a pod.

⇨ Celý proces posudzovania žiadateľa o sociálnu službu a záverečné rozhodnutie, zabezpečuje a vydáva podľa zákona č.448/2008 Z.z. ***obec, alebo VÚC, kde má žiadateľ resp. klient trvalý pobyt.***

⇨ Týmito rozhodnutiami sa určuje odkázanosť fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby do stupňov I. až VI. (zjednodušený popis odkázanosti podľa stupňov):

I. úplná sebestačnosť
II. ľahký stupeň odkázanosti na pomoc
III.- IV. stredný stupeň odkázanosti na pomoc
V.- VI. ťažký stupeň odkázanosti na pomoc až úplná odkázanosť

POPLATKY

AKTUÁLNY STAV k 1.7.2013

Pri stanovení výšky úhrady sa uplatňuje Interná smernica, ktorou je upravený spôsob platenia za poskytované služby v zariadení (v nadväznosti na zákon NR SR č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách)

Poplatky za komplexné služby zahŕňajú sumár poplatkov za :

- *ODBORNÉ ČINNOSTI*
  - *od 1,82 až do 3,40 € na deň, podľa stupňa odkázanosti*
- *BÝVANIE -násobok dennej sadzby ubytovanie*
  - *pri jednoposteľovej izbe denná sadzba 4,00 €*
  - *pri dvojposteľovej izbe denná sadzba 2,50 €*
  - *za užívanie spoločného zariadenia je 1,00 €*
  - *za používanie vlastných elektrospotrebičov je denná sadzba 0,06 až 0,10 €*
- *STRAVOVANIE - strava racionálna je poplatok 2,97 €/deň (raňajky, obed, olovrant, večera)*
  - *diabetická - zvýšený denný poplatok o 20 %*
- *ĎALŠIE ČINNOSTI :*
  - *upratovanie 0,5 €/ deň*
  - *pranie, žehlenie, oprava bielizne 0,5 €/deň*

Výška mesačných poplatkov sa pohybuje pri pobytovej forme v rozmedzí 283 € až 320 €
pri ambulantnej forme od 5 € (8 hod/deň)

Priblížme si život v našom domove, vyjadrením v krátkom vyznaní „šéfky“ zariadenia – Marty Žiakovej :

„Zariadenie sociálnych služieb Náš domov - Babin most, funguje už siedmy rok. Našim klientom sa snažíme poskytnúť maximálnu pohodu.
Majú zabezpečenú dvadsaťštyri hodinovú starostlivosť. Našim cieľom je vytvoriť pre nich pocit rodinnej klímy, aby sa u nás necítili osamelí. Majú tu vlastnú izbu, toaletu so sprchovacím kútom. Na nádvorí je posedenie, ktoré, využívame najmä v letnom období „

hovorí Marta Žiaková, ktorá je zároveň štatutárnou zástupkyňou občianskeho združenia „Náš domov DSS, chránené bývanie a chránené dielne Babin most“, ktoré je zriaďovateľom tohto sociálneho zariadenia.

Pele - mele zo spomienok...

Za uplynulé obdobie sme prežili množstvo príbehov, stretnutí, aktivít a návštev, ktoré by sa všetky nezmestili do týchto našich novín.

Sú to bohaté spomienky predovšetkým na podujatia v našom zariadení. Ale máme veľmi radi výjazdové aktivity, s návštevami aj iných zariadení, a rôznych pekných miest a atrakcií Slovenska.

Pripomenieme si ich niektoré, pre naše uchovanie v pamäti, ale aj pre akúsi prezentáciu pestrosti zážitkov, ktoré sú sprievodné v našom spoločnom prostredí – nášho spoločného života.

Súčinnosť s domovom v Sušanoch

V tomto zariadení sme boli na niekoľkých pekných podujatiach. Na zábere hore je to scéna z divadelného predstavenia ku Dňu matiek - veselohry divadla z Poltára. Na spodnom zábere je momentka z milej oslavy „Jánovho guľáš“ v ich oddychovej zóne prírodného amfiteátra.

Pri jednej z návštev sme si vypočuli túto veselú básničku, o ktorú sa chceme podeliť.

Báseň o nehodnom mužovi.

Dobrý deň, milí naši!
Keď Vás vidím, to ma teší.
Neviem, či sa aj Vy tešíte, keď ma vidíte?
Prosím Vás pekne, len ma vypočujte,
Nach sa Vám vyžalujem,
Ako ja s tým mojim mužom žijem.
Akú ja mám s ním biedu,
Dobre nepuknem od jedu.

Už sa takým stáva, že už ani so mnou nespáva.
Keď ho do postele volám,
on si ľahne hlavou k nohám.
Darmo volám, darmo stískam,
z tej potvory nič nezískam.

Keď príde z krčmy opitý,
všetko hádže, čo pochytí.
Hrnce, miske, taniere,
všetko hádže po dvore.
Keď už všetko vyhádže,
sadne za stôl a z tade káže.
Že on je v dome pánom,
že všetko záleží len na ňom.
Ja som sa raz Vám nahnevala,
pod posteľ som ho vopchala.
Ešte aj tam dupkal nohou,
že si on rozkáže so mnou.
Nuž viete, mám s ním takô trápenie,
ako nikto na svete.

Radím sa všelijako, kto by mi pomohol dáko.
Bola som aj u lekára, aj ten mi len tak tára.
Poslal ma do apatieky,
že tam budú mať dáke lieky.
Apatiekár, šuhaj mladý, on mi len do očí hľadí.
Šuhaj mladý a veselý, prehmatal mi život celý.
Od kolien až do pása,
tam najviac zabáva sa.
Od pása až po bradu,
potom mi dal inú radu,
Aby som sa netrápila, po doktoroch nechodila,
Že domáce lieky sú lepšie od apatieky.
Nuž, počula som, že je tu taký človek,
čo rozumie čomukoľvek.
Že vie hojiť dobre rany, večer, lebo na svitaní.
Keď nezahojí, aspoň začne. Nuž moji milí, že ste ma vypočuli, ďakujem Vám vďačne.

... z každého rožka - troška ...

Naposledy sme boli v Sušanoch na veľmi veselom a príjemnom vy - stúpení známeho humoristu ***„ANDERA z Košíc“*** *s jeho speváckym doprovodom.*

Odchádzali sme vo veľmi dobrej nálade. Aj takéto podujatia nám spestria život tak, ako ich prezentujeme ďalej.

Spomeňme si na stretnutia s novými známymi na Juniálese v sociálnom zariadení v Krupine – snímok dole

Svoj život si dopĺňame aj „fyzičkou“, samozrejme každý koľko mu dovolí zdravotný stav. Ani stretnutia v stonom tenise nie sú výnimkou. Pohybová terapia v rôznej forme len napomáha telesnej a duševnej pohode.

Životné jubileá a sviatky

Život v rodine domova nemôže obísť vzájomné uctenie sa na meniny, či narodeniny. Za obdobie našej prevádzky ich bolo nespočetne. V tomto našom prvom čísle si pripomeňme len niektoré, v budúcich číslach sa budeme snažiť spomenúť na všetkých, ktorí v tom danom období boli jubilantmi.

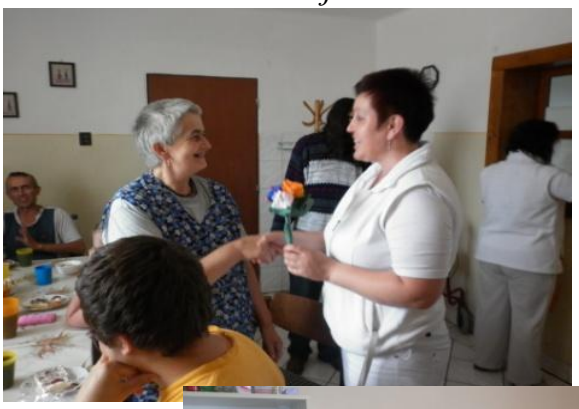

Oslávenkyňa Mária Brťková – foto hore.
Jožko Hašta u nás žije so svojou starkou
V septembri Jožko oslávil 30 rokov. Jožko rád športuje, ale pochválil sa aj básňou, ktorú k tejto časti prikladáme :

Kde a čo som kúpil ?

Keď som išiel cez Trnavu,
kúpil som si vestu tmavú.
Keď som išiel cez Lužianky,
kúpil som si poltopánky.
Keď som išiel cez Levice,
kúpil som si nohavice.
Keď som išiel cez Bystricu,
kúpil som si baranicu.
Keď som išiel cez Košice,
kúpil som si rukavice.

Keď som všetko mal už nové,
tak som zastal vo Vranove.
Potom som šiel do Popradu,
dávali mi takú radu –
aby som šiel do Levoče,
že ma naspäť zvezú koče.

Zviezli ma späť do Trnavy, -
veď som mal tej kúpy už vyše hlavy !!!

zdravotné okienko

Komunikácia s osobami so

Široká škála kontaktov medzi ľuďmi

Nie všetci ľudia s mentálnym, či telesným postihnutím majú veľké problémy s komunikáciou, a nie všetci ľudia, ktorí majú problémy s komunikáciou, majú mentálne, či iné postihnutie. Pre pochopenie niektorých etických pravidiel spoločného života sa v krátkosti pokúsime do tejto problematiky načrieť.

Postihnutie sa môže meniť, vyvíjať, kombinovať.

Zdravotne postihnutí tvoria veľmi rôznorodú skupinu podľa druhu postihnutia ako : nevidiaci,slabozrakí, nepočujúci či nedoslýchaví, s mentálnym postihom, či poruchami psychickými ako sú poruchy osobnosti, schizofrenické a neurotické poruchy, Alzheimerova choroba. Ďalšiu časť tvoria chronické choroby – diabetici, astmatici, onkologickí pacienti, epilepsia, a telesné postihnutia-vozíčkári a čiastočne pohybovo obmedzení v dôsledku obrny, vrodenej deformácie, amputácie.

U väčšiny druhov postihnutia je dôležité aj to, kedy k postihnutiu došlo – či sa človek narodil s postihnutím, alebo ho získal.

Pozitívne odstraňovanie bariér = sociálna integrácia postihnutých

Komunikácia je často bariérou, pretože je dorozumievanie sťažené zdravotným postihnutím, čo prináša obmedzenie príležitostí a účasti na živote spoločnosti. Sú to aj vlastné „navýšené“ obavy z neúspechu v komunikácii, či už negatívne skúsenosti z komunikácie s tzv. väčšinovou spoločnosťou.

Na strane druhej, u väčšinovej – zdravej spoločnosti sa prejavujú obavy, nedostatok informácií, ba i predsudky voči postihnutým občanom. Preto v krátkosti chceme uviesť niekoľko etických pravidiel práve pre odstránenie týchto bariér :

- nepristupovať k postihnutému človeku autoritatívne, na druhej strane však ani s prehnaným súcitom,
- rešpektovať za akýchkoľvek podmienok a okolností ľudskú dôstojnosť človeka,
- rešpektovať skutočnosť, že zdravotne postihnutý má právo samostatne sa rozhodovať,
- pomáhať len po predchádzajúcom dohovore o spôsobe pomoci a záujme o pomoc,
- rešpektujme mentálnu schopnosť a fyzický vek, nehovorme s nimi ako s deťmi, neznižujme ich dôstojnosť, pri stretnutiach buďme trpezliví, tolerantní a ústretoví,
- dajme vždy dostatok času na odpoveď, nebojme sa ticha, pri komunikácii udržujme očný kontakt,
- overujme si v priebehu rozhovoru, či nám náš partner porozumel,

Sú rozdiely v komunikácií podľa druhu postihnutia ?

Áno, v základných pravidlách sú určité rozdiely, ktoré si je dobré uvedomiť. Veľmi napomôžu práve v etike a v prirodzenosti vybudovania si dôveryhodných vzájomných vzťahov.

Veľm[illegible]ho, predstavenie sa, prípadne podanie ruky. Ak chceme hovoriť s takým človekom v prostredí, kde sa nachádza viac ľudí, upozornime ho na to, napr. dotykom. Naša tvár vždy smeruje k zrakovo postihnutému aj napriek tomu, že nás nevidí.

V rozhovore nepoužívajme slová TU a TAM, musíme sa vyjadrovať konkrétne. Slovné spojenia ako „vidieť, uvidíme sa, pozrite sa“ však môžeme používať bez zábran.

Schopnosti videnia slabozrakých osôb sú veľmi rozdielne a môžu sa výrazne meniť v závislosti na konkrétnej situácii, ako je osvetlenie, počasie, osobné rozpoloženie. V určitej situácii môžu veci zbadať, v inej zase nie. Preto by sme sa mali správať v ich prítomnosti tak, ako keby videli normálne. V ich prítomnosti si však nešepkáme, nedorozumievame sa posunkami.

Sluchové postihnutie

Sluchové ústrojenstvo je zároveň ústrojenstvom rovnováhy a má zásadný vplyv na telesnú polohu a stabilitu tela. Stáva sa, že niektoré pohybové prejavy takýchto osôb neinformovaných pozorovateľov zvádzajú k úvahám o podozrení z opitosti alebo používania drog.

Ak chceme so sluchovo postihnutým komunikovať, upozornime ho na to zreteľne, napríklad dotykom. Snažme sa s ním komunikovať vo vhodnom prostredí, ktoré je tichšie a dobre osvetlené.

Vždy buďme k nemu otočení priamo , neotáčajme sa, pritom udržujme očný kontakt. Nedržme ruku pred ústami, nepoužívajme žuvačku, cigaretu, nehovorme vtedy, keď sa na nás sluchovo postihnutý nedíva. Pritom hovorme pomalšie a zrozumiteľne. V prípade, že by takto postihnutý mal aj tlmočníka, komunikujme vždy priamo s postihnutým.

zdravotné okienko

zdravotným postihnutím

Osoby s mentálnym postihnutím

Znovu si pripomeňme, že nie všetci ľudia s mentálnym postihnutím majú veľké problémy s komunikáciou a na druhej strane, nie všetci ľudia, ktorí majú problémy s komunikáciou majú mentálne postihnutie.

Ak nerozumieme takto postihnutému človeku, spýtajme sa znova, ak ani napriek tomu nerozumieme, požiadajme o vysvetlenie iným spôsobom. Využívajme otvorené jednoduché otázky, pokiaľ nám partner nerozumie, môžeme ponúknuť výber z viacerých možností.

Je veľmi vhodné, spýtať sa ľudí v okolí človeka s takýmto postihnutím, ako s ním komunikujú, či komunikovali oni.

Psychické postihnutie

Psychické poruchy a ochorenia rozpoznávame počas komunikácie u druhého človeka ako neobvyklé emocionálne prejavy (veľmi afektovaná reč), podľa obsahu prejavu (prehánanie, nelogická argumentácia). Niektoré zvláštnosti však môžu byť spôsobené liekmi a nie sú primárnym prejavom choroby.

Preto je dôležitá ochota počúvať aj rozporné veci, reagovať viac na emocionálnu stránku komunikácie ako na obsah t.j. sústrediť sa na rozpoznávanie aj nevyslovených citových a pocitových prejavov a ponúkať adekvátnu odozvu.

Osoby s telesným postihnutím.

Ak sa osoba nemôže pohybovať, neznamená to ešte narušenie komunikačných schopností. Komunikácia môže byť ovplyvnená neštandardnou polohou, preto berieme do úvahy jeho iné vnímanie priestoru okolo seba, obmedzenie postoja tela, gestikulácie.

Hlavne u osôb s detskou mozgovou obrnou, alebo inými nápadnými odchýlkami, nespájame automaticky ich vizáž, telesné prejavy, prípadne rečové ťažkosti s nižšou úrovňou inteligencie.

Niekoľko etických pravidiel :

K osobe na vozíčku sa skláňame, aby sme videli partnerovi do očí, mohli primerane navzájom vnímať mimiku s gestikuláciou, dianie okolo z rovnakého uhla, samozrejme môžeme sa aj posadiť.

Pokiaľ sa osobe ťažko hovorí, nechajme jej dostatok času na formulovanie toho, čo chce povedať, pozorne počúvajme a hlavne si overujme, či sme sa správne porozumeli.

Osobe s postihnutím pravej ruky môžeme podať našu ruku do jeho ľavej ruky.

Chronické postihnutia

Aj osoby po mozgových príhodách môžu mať výraznú neobratnosť vo výslovnosti a preto je reč ťažko zrozumiteľná, s namáhavou výslovnosťou, povrchným a prerývaným dýchaním. Narušené môže byť aj tempo reči, frázovanie a prízvuk.

Ešte závažnejšie obmedzenie komunikácie predstavuje afázia, t.j. narušenie alebo strata už rozvinutej schopnosti porozumenia a rozprávania. Je to dôsledok organického poškodenia mozgovej hemisféry, napr. po mozgovej príhode, pri úraze hlavy, po nádoroch mozgu. Týmto je veľmi výrazne zasiahnutá osobnosť človeka, ktorý nemôže vyjadrovať vlastné myšlienky a rozumieť ostatným.

Chronické (vnútorné) ochorenia významne obmedzujú výkonnosť človeka, jeho odolnosť voči záťaži, námahe a vedie k nechcenému utlmeniu fyzických a sociálnych aktivít. Je to hlavne u kardiovaskulárnych ochoreniach, diabetes, nádorových ochoreniach, choroby nervového systémy, epilepsia, ale aj ďalšie.

Aj k tomuto postihnutiu niekoľko etických pravidiel :

Ponúkneme postihnutému na sedenie pevnú, vyššiu stoličku – sedenie na nízkej sťažuje dýchanie. Ak máme problém s porozumením hovoreného slova, tak sa radšej spýtajme a nedomýšľajme si, čo osoba hovorí.

Mimoriadne dôležité je, aby sme nestresovali postihnutú osobu časom. Nie je neobvyklé vziať aj

počas komunikácie liek, prípadne sa najesť, zvlášť diabetici, u ktorých sa môže stať, že nás požiada aj o kocku cukru. Berme do úvahy, že ani vážne chronické ochorenie nemusí byť na prvý pohľad viditeľné.

Výhody poznania, dobrej praxe a skúsenosti z odlišností postihnutých dávajú záruku rovnakého zaobchádzania–v neposlednom rade a primárne , v medziľudských vzťahoch navzájom pre

ROVNOSŤ ŠANCÍ .

Pripomeňme si niektoré

Účelom domáceho poriadku je oboznámiť prijímateľov soc.služieb domova a následne zabezpečovať reálne naplnenie základných pravidiel kolektívneho spolunažívania vo väzbe ich práv a povinností.

Domáci poriadok je **z á v ä z n ý** pre všetkých prijímateľov social. služieb domova. Zásadné jeho pravidlá týkajúce sa spoločného života v zariadení sú záväzné v synchronizácii aj pre všetkých zamstnancov zariadenia. Je nevyhnutné, aby ho v nadväznostiach rešpektovali aj všetci ostatní, ktorí do domova prichádzajú z akýchkoľvek dôvodov.

Je dôležité, aby si prijímatelia social. služieb domova boli vedomí, že k spokojnému životu v domove nestačí len dobré hmotné zabezpečenie, ale významnú zložku tvoria vzájomné vzťahy jeho obyvateľov navzájom, rovnako obyvateľov a zamestnancov, na základe vzájomnej úcty a pomoci, dôvery a disciplíny, dobrým vzťahom k majetku domova.

Preto je potrebné, aby **každý obyvateľ domova (analogicky aj zamestnanec) dbal o česť, vážnosť a dobrú vlastnú povesť ako i povesť svojho domova a vystríhal sa všetkého, čo by mohlo narušiť spolužitie**. K tomu prospeje aj dodržiavanie ustanovení tohto domáceho poriadku.

Účasť prijímateľov sociálnych služieb na riešení a usporiadaní života v domove

Prijímatelia sociálnych služieb sa podieľajú podľa svojich síl a schopností na organizovaní spoločenského života svojou vlastnou iniciatívou a prostredníctvom svojich zástupcov zvolených do Rady obyvateľov. Aj touto formou prispievajú k zvyšovaniu úrovne ústavnej starostlivosti, zabezpečovanej vedením domova.

Zistené nedostatky, v prípade, že sa nedajú odstrániť priamo na mieste pri ich vzniku, prijímatelia social. služieb ich prednesú kompetentným osobám a to vedúcim zamestnancom domova, alebo prostredníctvom svojich zástupcov v Rade obyvateľov.

Svoju požiadavku na riešenie v takomto prípade so svojim odporučením predkladajú riaditeľovi domova. Týmto spôsobom pomáha Rada obyvateľov spätne riaditeľovi domova, bez újmy jeho právomocí a zodpovedností, pri zabezpečovaní riadenia pre usporiadaný život v domove.

Činnosť Rady obyvateľov sleduje a usmerňuje riaditeľ domova a sociálna pracovníčka a podľa potreby jej poskytuje organizačnú a administratívnu pomoc.

Ubytovanie v domove

Pri príchode nového obyvateľa - klienta, určí riaditeľ s kompetenciami po konzultácii so štatutárom OZ miestnosť a lôžko na jeho ubytovanie.

Rozhoduje sa s prihliadnutím na stanovisko lekára, aktuálnej možnosti voľných miest v domove a na iné dôležité faktory z poznania dovtedajšej sociálnej a zdravotnej anamnézy prichádzajúceho obyvateľa.

Osobitné zhodnotenie umiestnenia, so stanoviskom odborného lekára - psychiatra, sa rieši pri prijímaní nového prijímateľa sociálnych služieb charakteru umiestnenia domova do domova sociálnych služieb.

Okrem manželov, alebo oficiálne uznaného partnerstva druh a družka, prípade rodiča s dieťaťom, či súrodencov, sú obyvatelia ubytovaní v izbách ženy a muži oddelene.

zásady nášho Domáceho poriadku

Hygiena prijímateľov sociálnych služieb v domove

Po príchode do domova sa novému klientovi poskytnú komplexné hygienické služby. V prípade potreby dá domov prinesené šatstvo, bielizeň a ostatné zvršky vyprať, prípadne dezinfikovať. (na náklady prijímateľa social. služieb)

Počas pobytu v domove je vhodné, aby sa klient (podľa rozsahu jeho zdravotného stavu) sám staral o svoju osobnú hygienu, o čistotu šatstva, bielizne a obuvi. Pranei a žehlenie bielizne vykonáva domov vo vlastnej práčovni, v súčinnosti s klientom, vrátane menších krajčírskych úprav odevov, ak jeho schopnosti mu to umožňujú. Prípadné čistenie odevov v čistiarni obstará domov za úhradu obyvateľa.

Prijímatelia social. služieb sa kúpu najmenej raz týždenne samostatne, v prípade potreby pri kúpaní poskytujú pomoc zamestnanci opatrovateľského úseku. O kúpaní sa vedie samostatná evidencia.

Osobná bielizeň sa vymieňa týždenne, u ťažších zdravotných a telesných postihnutiach aj častejšie, podľa potreby. Bielizeň na pranie sa prijíma a vydáva podľa osobitného rozvrhu. Vedúci zamestnanci domova, sociálna pracovníčka a zamestnanci opatrovateľského úseku sa vhodným spôsobom denne presviedčajú a kontrolujú dodržiavanie zásad osobnej hygieny u klientov.

Posteľné prádlo sa vymieňa raz za 14 dní, u prijímateľov social. služieb imobilných a pri ťažších zdravotných a telesných postihnutiach častejšie podľa potreby. Túto činnosť zabezpečuje úsek opatrovateľský, so sprievodnou dokumentačnou agendou.

Hygiena prostredia, bezpečnosť, požiarna ochrana

V ubytovacích miestnostiach, v jedálni a v ostatných priestoroch domova sa udržiava poriadok a čistota. V skriniach, nočných stolíkoch nie je vhodné, aby sa odkladali zvyšky jedál. Odpadky a zvyšky jedál je potrebné, aby prijímatelia social. služieb bez meškania zahadzovali do nádob na to určených.

Potraviny a jedlo uložené v chladničkách kontroluje personál opatrovateliek. V prípade jeho zistenia po záruke, resp. ak preukazuje znaky závad, je prijímateľ social. služieb povinný takéto potraviny zlikvidovať.

Na túto skutočnosť ho upozorní aj opatrovateľský personál. V prípade, že nie je známy majiteľ pokazeného jedla a potravín, alebo je po záruke, opatrovateľský personál je povinný postupovať rovnako, a takýto tovar zlikvidovať.

V celom areáli budov domova je prísny zákaz fajčenia. Fajčiť je možné len v priestoroch na to určených. Na toto nadväzuje interná smernica k ochrane nefajčiarov.

Každý prijímateľ social. služieb je pri nástupe do domova vhodne poučený o dodržiavaní základných zásad bezpečnosti a požiarnej ochrane, čo podpíše aj prehlásením.

Prijímateľ sociálnych služieb používa vlastné elektrospotrebiče len so súhlasom riaditeľa domova. V zásade, pre bezpečnosť proti požiarom sa obmedzuje používanie vlastných elektrospotrebičov s tepelnou náročnosťou, ako sú ohrievače, žehličky, variče a pod.

V budúcom čísle bude pokračovanie v informáciách o našich pravidlách kolektívneho spoločného života.

Pokračovanie Pele - mele zo spomienok...

Potulky po blízkom i vzdialenom Slovensku

Najprv si spomenieme na návštevy v blízkosti - v Rimavskej Sobote sme boli v cirkuse a aj na filmovom predstavení

Ako sme už spomenuli, radi chodíme aj do vzdialenejších častí Slovenska. Niekoľkými zábermi si priblížime veľmi vydarený autobusový zájazd do Košíc a to do ZOO a technického múzea.

V cirkuse to bol len pohľad na zvieratá v manéži, v ZOO sme sa kochali na množstve zvierat do sýtosti. Potom to bola pútavá prehliadka rôznej techniky v Technickom múzeu. Týmto záberom si radi spomenieme, že s nami na výlete, a nie jediný raz, bol aj náš pán farár d.p. Peter Mantúch. Sme mu za to veľmi povďační - ďakujeme !

pokračovanie z každého rožka - troška ...

Maškrty sú pripravované či už na cestu po výletoch, alebo aj k rôznym oslavám a sviatkom u nás. Dobré a chutné rôzne koláče a iné jedlá z našej kuchyne už pochválili aj mnohé naše návštevy. Nebolo tomu inak ani pri podujatí, ktoré prezentujeme v pravom bloku tejto stránky. Výborná muzika Ľubky a Jozefa, perfektný guľáš, príjemná atmosféra.

Preskočíme v spomienkach na - v tomto čase najaktuálnejšie podujatia a aktivity

Vrátime sa znovu späť domov, pripomeňme si vzácne sviatočné chvíle.

Na týchto záberoch je atmosféra Mikuláša a vzácnych sviatkov Vianoc. V príjemnej pohode, za prítomnosti duchovného nášho pána farára

ROZLÚČKA S LETOM

spojená s odovzdaním nového altánku do užívania

Okrem tanca a spevu, je tu záber aj na priateľskú pohodu Vladka a Jožka.

Žijeme v miestnej časti obce Ožďany

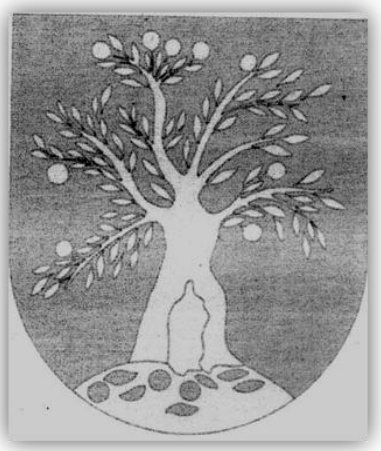

Ako sme už v inej časti spomenuli, naše zariadenie sociálnych služieb sa nachádza v lokalite obce Ožďany - v jej miestnej časti Babin most.

Bude preto zaujímavé a určite aj užitočné bližšie sa oboznámiť s niektorými faktami a údajmi, ktoré sú akýmsi predstavením a zoznámením sa s touto - teraz už aj našou obcou

Geografické údaje

Celková rozloha obce: výmera katastra obce 37 17 hektárov , zastavané územie obce
1 261ha, pozemky mimo zastavaného územia obce 35 91hektárov
Nadmorská výška: 213 m nad morom

Demografické údaje

Počet obyvateľov: 1 617
Hustota osídlenia: 43,5 obyvateľov na km^2
Národnostná štruktúra: Slováci, Maďari, Česi, Rómovia
Náboženské vyznanie: katolíci, evanjelici, svedkovia Jehovovi, ateisti

Symboly obce

Erb obce: predstavuje symbol bútľavého stromu, vyrastajúceho z kopca. Jeho zobrazenie je hneď vo vstupe do tohto článku. Obecnú pečať uvádzame taktiež v závere. Teraz však prejdime do veľmi zaujímavej prehliadky jej histórie.

Súčasnosť a história obce

Vďaka priaznivej polohe bola obec osídlená už v mladšej dobe kamennej. O obci Ožďany prvú písomnú zmienku možno nájsť v roku 1265. Nachádza sa v okrese Rimavská Sobota Obec je charakteristická svojou zaujímavou minulosťou a od okresného mesta je vzdialená 9 km.

K obci patria priľahlé osady: Antalka, Bábin most, Bálince, Čierna lúka, Duránczího šťavica, Molnárka, Sibukor, Tehlovňa, Židovo, Žihar.

Cez obec preteká potok Suchá, neďaleko obce sa nachádza rybník s rozlohou 8 ha, ktorý slúžil na zavlažovanie.

Cez obec prechádza cesta prvej triedy medzi č. 50 (Košice - Zvolen). Obchvat obce začali stavať v decembri 2004. Výstavbu ukončili v decembri 2006, pričom rýchlostný cestný úsek má dĺžku 6.09 km. Výstavbu rýchlostnej komunikácie si vyžiadala intenzita premávky, keď podľa štatistického zisťovania priemerná denná intenzita na ceste v roku 2005 dosahovala 7 443 vozidiel denne.

V katastri obce pri ceste I. triedy sa nachádza motorest a koliba Cieľ s poskytovaním stravovania.

Zásobovanie obyvateľstva je zabezpečené vo viacerých súkromných predajniach s potravinami, rozličným tovarom, v obci funguje pekáreň, píla, predajňa s autosúčiastkami, pneuservis, opravovňa motorových vozidiel, kaderníctvo, kvetinárstvo. V obci sídli poštový úrad.

Obecný úrad je sídlom spoločného stavebného úradu aj pre ďalšie obce (Dolné Zahorany, Husiná, Hrachovo, Kociha a Zacharovce), sídli tu aj matričný úrad pre obce Ožďany, Dolné Zahorany, Husiná, Kružno. Na obecnom úrade sídli knižnica.

V obci je dostatok stavebných pozemkov, i keď prebehlo ukončovanie výstavby rodinných domov individuálnej bytovej výstavbe v dvoch lokalitách, na ďalšiu výstavbu 40 rodinných domov sa plánujú investovať finančné prostriedky na výstavbu inžinierskych sietí v lokalite Kapustnice. Záujem individuálnych stavebníkov je dostatočný aj kvôli výhodnej polohe obce, do okresného mesta Rimavská Sobota je obec vzdialená 9 km, do okolitých miest Lučenec 18 km, Poltára 14 km a Fiľakova 18 km.

Pamiatky

Z historických pamiatok sa v obci nachádzajú nehnuteľné národné kultúrne pamiatky:

Kaštieľ s areálom - poschodový renesančný kaštieľ, ktorý v postavili v 1. polovici 17. storočia na mieste, kde stál starší hrad zo začiatku 14.storočia. Postavili ho po vypálení hradu cisárskymi vojskami. Od roku 1452 do 1460 ho mali vo svojej moci husiti. Historické pramene tvrdia, že kurucké čaty hrad napadli a obec vyplienili.

Pravda a legendy o Levočskej bielej pani

V Ožďanoch sa narodila Júlia Korponaiová označovaná ako levočská biela pani okolo roku 1680. Jej otcom bol zeman, statkár, majiteľ kaštieľa Žigmund Géczi. Za manžela si vzala Jána Korponaya, kapitána hradu Čabraď. Keď dovŕšila 23 rokov, jej otec sa pripojil k Františkovi Rákoczimu, ktorý pripravoval plán povstania proti Habsburgovcom v Uhorsku.

Za vlastizradu ju odsúdili na trest smrti a po 2-ročnom mučení na Červenom kameni ju popravili 25. septembra 1714 na trhovisku v Györi v Maďarsku. A kde je pochovaná sa v súčasnosti vedú polemiky.

Sú tvrdenia, že Júlia Korponayová je pochovaná v parku za oždianskym kaštieľom. Hrobku, ktorá by mala s ňou niečo spoločné však nikto nenašiel. Známy maďarský spisovateľ Mór Jókai zas napísal, že levočská biela pani je pochovaná v krypte rímskokatolíckeho kostola v Ožďanoch.

- aké zaujímavosti nám ponúka

Objavujú sa aj také názory, že ju pochovali v Trnave. Historický lexikón udáva len jej dátum smrti bez miesta odpočinku. V roku 2010 zobrali historici vzorky z kostí aj drevo z truhiel, ktoré sa našli v krypte pod katolíckym kostolom. Niektoré rakvy boli otvorené a trčali z nich zvyšky šiat.

Boli na nich mená, aj dátumy úmrtia. Jedna z nich bola neoznačená, kostra v nej mala oddelenú lebku. Mohla to byť Levočská biela pani. Žiaľ, expertízy túto teóriu nepotvrdili.

Posledným majiteľom kaštieľa bola rodina baróna Luzsinského. Medzi oboma svetovými vojnami bol v kaštieli kláštor uršulínok a istý čas meštianska škola. Neskôr prešiel kaštieľ pod správu obce.

Čo teraz s kaštieľom ?

O objekt sa zaujímali niekoľkí investori, ale pre pomerne veľké náklady do opravy odstúpili. V roku 1992 obec predala kaštieľ pražskému podnikateľovi Júliusovi Žilkovi. Z kaštieľa chcel urobiť relaxačné a oddychové centrum so všetkými hotelovými službami. V areáli mal byť vybudovaný nekrytý bazén, minigolf, sauna s masážou, solárium s horským slnkom, kurt pre tenis a loptové hry, telocvičňa s posilňovňou, dokonca možnosť jazdeckého výcviku a jazdenia v prírode. Zámer bol pekný, ale podnikateľ obci nezaplatil ani jednu splátku.

V apríli 1996 obec odstúpila od kúpnej zmluvy so Žilkom, pretože neuhradil ani jednu splátku za kaštieľ. Obec znova ponúkla kaštieľ na predaj, v súčasnej dobe patrí Bystrickej dopravnej spoločnosti, a. s., Banská Bystrica.

Historické kostoly

Kostol r. k. sv. Michala je rokokový, postavený v roku 1774, opravený v roku 1832, 1895 a v 20. storočí. Jednolodie so segmentovým uzáverom presbytára, zaklenutého českou plackou. Loď s pruskou klenbou.

V zadnej časti lode orgánový chlór na dvoch polopilieroch. Na triumfálnom oblúku nápis, datujúci opravu z roku 1895. Štítové priečelie s vežou je členené pilastrami, ostatné fasády lizénovým rámom. Nad hlavným portálom je nápisová tabuľa a chronostichon, vzťahujúce sa na stavbu. Vnútorné zariadenie rokokové, kompletne zachované z čias stavby kostola, pozostáva z hlavného a dvoch bočných oltárov, krstiteľnice, orgánovej skrine a svietnikov.

Druhý kostol je ev. a. v. v Ožďanoch a je postavený v roku 1825 v tradičnom barokovo klasicistickom slohu tolerančným chrámov. Veža obnovená v roku 1878, kostol vymaľovaný roku 1929. Sieňový priestor so segmentovým záverom je zaklenutý pruskými klenbami a medziklenbovými pásmi a má z troch strán murovanú protestantskú emporu na pilieroch.

Oltár klasického portálového typu so stĺpmi, tympanonom a obrazom Premenenia Pána od je od A. Martinelliho, obnovený J. Durdom a K. Dobisom roku 1932 z Brezna. Kazateľnica z 1. polovice 19. storočia. Vlastník je evanjelická cirkev v Ožďanoch.

Tieto nehnuteľné kultúrne pamiatky sú evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR.

V obci sa nachádza technická pamiatka, vodný mlyn. Mlyn je v súčasnej dobe nefunkčný, vodný tok bol v druhej polovici minulého storočia od neho odklonený.

V katastri obce sa nachádza niekoľko minerálnych prameňov

Významné osobnosti obce

Obec má i bohatú vzdelávaciu a výchovnú tradíciu. V obci sa dlhé roky nachádzalo latinské lýceum. Toto lýceum sa považuje za predchodcu gymnázia v Rimavskej Sobote. Prvá zmienka o učiteľovi je z roku 1510 v testamente Mateja Bakoša. V reformačnom období si založili vo Fiľakove protestantskí šľachtici z okolia Rimavskej Soboty a Fiľakova vyššiu školu. Roku 1645, keď vojsko Juraja Rákocziho obsadilo Fiľakovský hrad, mesto, ktoré stálo na strane cisára Ferdinanda III., bolo vypálené. Gabriel Bakoš, stúpenec Rákocziho a inšpektor malohontského seniorátu, premiestnili školu z Fiľakova do Oždian. Lýceum sídlilo v obci Ožďany 210 rokov, konkrétne v rokoch 1643 až 1853. Počas tejto dlhej činnosti lýceum hostilo niekoľko známych osobností, či už v roli profesorov, rektorov, kantorov, či samotných študentov:

Ján Francisci - Rimavský, Michal Miloslav Bakulíni, Samuel Kallaš, Karol Kelner, Ján Chalúpka, Ján Botto, Samuel Reuss, Juraj Palkovič a iní. Zakladateľom lýcea bol zemský pán Gabriel Bakoš, ktorý presídlil existujúce lýceum z Fiľakova v období Rákocziho povstania. Na počiatku lýceum sídlilo priamo v kaštieli u zemského pána Bakoša. Bohužiaľ ho v roku 1742 zničil požiar. Následne pán G. Korponay, vtedajší zemepán, dal postaviť novú školskú budovu, už priamo v obci.

Súčasná organizačná štruktúra obce

Starosta obce : Ing. Adrian Barto
Zástupca starostu : Ján Matej
Hlavný kontrolór : Mgr. Pavel Almáši

Obecné zastupiteľstvo:
Galamb, Horváth,
Stehlíková,
Juhász, Lupták,
Mgr. Sojková,
Vojtek, Hruška

Na tomto mieste prezentujeme odtlačok obecnej pečate.

Návšteva výstavy ovocia a ďakovanie za úrodu

Znovu sme boli na prekrásnych miestach. V budove Obecného úradu Sušany bola výstavka ovocia a zeleniny. Vôňa, pohľad na pekné vypestované plody miestnych záhradkárov - bolo na čo pozerať. Aj sme trochu ochutnali - len z tej fľaše nám nedali ?... Po prehliadke výstavky sme však uvideli niečo mimoriadne.

V obecnom kostole výzdoba k Ďakovaniu za úrodu nás očarila krásnymi obrazcami vytvorenými z plodov úrody - šošovica, mak, ryža, orechy, šípky, múka a mnohé iné.

Obdivujeme šikovný um a ruky s trpezlivosťou tých, čo tieto umelecké skvosty urobili.

Veľké duchovné precítenie v atmosfére CHRÁMU sv. Anny *nás usadila do lavíc. Precítenie, pokora s modlitbou- každý vo svojom vnútri. Tíško v spomienkach aj za svojich blízkych živých, či umrelých ...*

Návšteva výstavy ovocia a Ďakovanie za úrodu

Znovu sme boli na prekrásnych miestach. V budove Obecného úradu Sušany bola výstavka ovocia a zeleniny. Vôňa, pohľad na pekné vypestované plody miestnych záhradkárov - bolo na čo pozerať. Aj sme trochu ochutnali - len z tej fľaše nám nedali ?...

Po prehliadke výstavky sme však uvideli niečo mimoriadne. V obecnom kostole výzdoba k Ďakovaniu za úrodu nás očarila krásnymi obrazcami vytvorenými z plodov úrody - šošovica, ryža,orechy,šípky,múka a mnohé iné. Obdivujeme šikovný um a ruky s trpezlivosťou tých, čo tieto umelecké skvosty urobili.

Veľké duchovné precítenie v atmosfére CHRÁMU sv. Anny *nás usadila do lavíc. Precítenie, pokora s modlitbou- každý vo svojom vnútri. Tíško v spomienkach aj za svojich blízkych živých, či umrelých ...*

tomto roku opustili

Slabejová Jolana, 76 ročná ✝ 23.10.2012